

J. M. Troska: Mstitel Petr

Kapitola z knihy *Osada Šňůra* (1946).

„Hled'te, kozy!“

Skutečně: s cesty na louku odbočilo malé stádo koz se dvěma skotačivými kůzlaty a běželo na louku.

„Jen aby mezi nimi nebyl nějaký kozel,“ pronesl nejmladší člen tlupy, Bořík.

„Je tam. Ten prvý. Nu a? Snad se ho nebojíš?“

„Jen si nemysli,“ napučil se Bořík. „Já jsem ho poznal jenom jednou, ale víckrát nechci.“

„Copak se ti stalo? Povídej!“

„Vy byste se mi smáli.“

„Nebudeme se smát. Povídej! A hned! Jinak jsi sketa!“

Sketa! Slovo do pračky! Jenže Bořík by byl bit jako žito o žních.

A tak spustil svou zповěď:

„Naše městečko je vklíněno mezi lesnaté stráně. Je to krásný, pohádkový kout, v zimě i v létě. Zvlášt' jeho zimní kouzla jsme dovedli vychutnat a jich využít, ačkoliv naše klukovské radosti a zábavy byly tenkrát obmezeny jenom na koulování, které se pravidelně zvrhlo v hromadnou rvačku, a na sáňkování. Lyže jsme znali jen z obrázků a bruslit nebylo kde. Divoké peřeje malého potůčku skoro ani nezamrzaly a jeho tůňky vysoko zavál sníh. Šesták vstupného na kluziště byl pro nás nedostižným kapitálem. Rohačky měl také málokdo. Většinou nám sáňky zrobil táta nebo jsme si je sbili sami. Moje sáňky byly důkladné. Dva i tři kluci mohli směle na nich rejdit. Ale já jsem byl odjakživa sobec. Rejdil jsem sám. Jen sousedovic Andu jsem někdy svezl za hrst sušených švestek nebo jiné dobroty, jimiž oplýval krátek její maminky.

Nejraději jsme sáňkovali na příkrém svahu ulice, která vedla s náměstí do údolí, kde už nebylo domků a kde pak silnice zahýbala ostře vpravo. V tomto ohbí byl vlevo pod silnicí kolmý sráz, k němuž byla přilepena dřevěná chaloupka Skopalíkova. Se silnice bylo vidět jen komín, který vyčníval zpod srázu, a teprve když jste se octli těsně nad chaloupkou, viděli jste střechu, dvoreček jako dlaň a chlívěk pro kozu. V zimě bylo vše zaváto, takže povrch silnice se střechou chajdy splýval v jednu plochu. Silnice byla zde vroubena patníky, které však nebyly spojeny zábradlím.

Ačkoliv byl Skopalík celkem dobrý člověk, neměli jsme ho rádi. Pozbyl naší přízně, poněvadž si vymohl policejní zákaz našeho sportu: válení sněhových koulí se stráně, které cestou vzrostly v ohromný balvan, což nám působilo mnoho radosti. Jednou se totiž takový balvan sněhu zřítíl na jeho střechu, srazil komín a zavalil dvorek tak dokonale, že trvalo celý den, nežli se Skopalík prokopal na světlo boží. Při tom by se byl málem udusil, ježto komín byl ucpán sněhem a kouř neměl kudy unikat. Náš klukovský rozum nemohl však pochopit oprávněnost Skopalíkova zákroku.

Na jaře pak se Skopalíkově koze narodilo kůzle, černé jako uhel. Jeho máma, koza Terka, byla mírný tvor. Ale z kůzlete se vyklubal do roka hotový ďábel. Snad byl ten čert v tom kůzletí už od jeho narození, ale my jsme jednohlasně usoudili, že je Skopalík schválně na nás vychoval. Možná, že tomu tak bylo. Na štěstí měl ten kozel Petr rohy zakroucené dolů, ale i tak byly jeho rány strašlivé. Podivno, že si děvčat nevšímal, ale kluka nesměl vidět.

Sotvaže napadl sníh, překvapil nás nemile pan učitel zákazem sáňkování právě v této ulici, poněvadž nemotorný Tonda vjel na sáňkách do mlékařského vozíku báby Hranáčové, taženého starou fenou Belou. Následky této srážky byly malebné: převrácený vozík, bába Hranáčová, sáňky s Tondou, vyjící Bela, všecko se válelo na

hromadě pod a mezi konvemi, z nichž se na ječící skupinu valily vodopády studeného mléka.

Asi týden po této mléčné katastrofě povídám odpoledne klukům: „Pan učitel šel na lišky. Půjdemě sáňkovat do ulice.“

Přijato s jásotem. Rejdili jsme už asi hodinu. Odstartoval jsem a ženu si to dolů. Pojednou se proti mně z ohbí silnice vynoří náš strážník Vodička, skočí do středu silnice a rozpřáhne paže. Zarazit jsem nemohl, a tak si drze houknu: „H-ó-ó-p.“ Snažil jsem se brzdit, sáňky vrávoraly cik-cak, strážník v poslední chvíli také uskakoval cik-cak... Nabral jsem ho a už jsme letěli oba – přímo mezi patníky na střechu Skopalíkovy chajdy, kde sáňky vzaly přemet. Vodička zůstal na střeše a já – letěl ve vzduchu na chlívěk, probořil se zvětšelou střechou...

Dopadl jsem do měkkého. Chlívěk byl hojně vystlán. Ale... Ježíšmarjáááá! Z kouta svítí zelené oči v černé, rohaté hlavě... „Pe... pe-pepet-ře! Pet-říčku!“ jekal jsem škytavě, „já... já jsem tě nechtěl navštívit...“, vstal jsem a šťastně odsunul petlici, chtěje vyjít z chlívku. Ale nevyšel jsem. Vylítl jsem jako vystřelen z kanonu rovnou – na hnojiště, kam mě ten rohatý čert strašlivou ranou do zadku vyhodil.

Jen úžas Skopalíkův, jenž se objevil ve dveřích, mě zachránil od jeho proslulého řemene, jehož pádnost už mnoho kluků zakusilo. Ale neušel jsem výprasku doma. Škodolibou útěchou mně bylo, že strážník Vodička místo martinské husy dostal housera, kterého trávil tři dni, úpěje pod masážemi své ženy, která mu napravovala hřbet. Od té doby jsme v ulici nesáňkovali. Za nic na světě bych se s Petrem nechtěl dostat zase do styku!“

„Chachachá! Ten ti dal! Ale nediv se. Měl tě snad pochválit, když jsi mu rozbil chlívěk? Máš štěstí, že to byl jen kozel. Horší, kdyby to byl slon.“